

TMMOB YASASINA İLİŞKİN

SENATO GÖRÜŞMELERİ

8-10 Mayıs 1973 günleri Cumhuriyet Senatosu genel kurulunda görüşülerek yapılan değişiklikler nedeniyle Millet Meclisine geri dönen 6235 (7303) sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kanunu değişiklik teklifi üzerinde Cumhuriyet Senatosunda yapılan görüşmeler ilginç olmuştur.

Aşağıda Cumhuriyet Senatosu sayın üyelerinin tutanaklardan derlenmiş bazı görüşlerini bilginize sunuyoruz.

BAŞKAN — Gündemle ilgili bir önerge var, takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşmesi yapılacak işler kısmında bulunan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına dair kanun teklifinin ehemmiyetine binaen, gündemde bulunan diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Osman Salihoğlu
Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar-İskan
Komisyonu Başkanı

BAŞKAN — Önergeyi oylanıza arz ediyorum. Kabul edenler ... Kabul etmeyenler. . Kabul edilmiştir.

Raporun okunup okunmaması hususunu oylanıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler. Kabul edilmemiştir... ivedilikle görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUBU ADINA FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul)
— Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım;

Bu kanun teklifinin başından sonuna hangi maksat ve amaçlarla hazırlanıp, teklif edildiğini ve nasıl birtakım öç alma hevesleri peşine düşüldüğünü ve Türk Anayasa sistematüğini bozma bahasına bazı kişilere yaranma gayretiyle...

Arkadaşlanm, bu kanun teklifinin bu toplumda yaşayan hiç bir kimseye teklif edenlerden hiç birisi tarafından anlatılabilecek hiç bir toplumsal, ekonomsal, sosyal, siyasal veya meslekî hiç bir nedeni, dayanağı, mucip sebebi, yeni deyimle ge-

reksinmesi *vardır*. Hiç ama hiç bir teklifçi bu kanunu kamuya ve topluma şu veya bu yaran sağlama maksadıyla yaptığını iddiaya kalkışamaz ve bu kanunun teklif edildiği şekilde, hatta Millet Meclisinden sonra Senato Komisyonunca yapılan değişiklikten sonra aldığı şekilde kabulü dahi, doğrudan doğruya bu "kanunun değiştirilmesini isteyenlerin bağlı buldukları partinin başında bulunan zatın ve yine aynı partide bakanlık yapmış bir zatın 657 Sayık Personel Kanununun uygulanması sırasında bu kanunu hazırlayanların kadettikleri teşekkülün o kişiler hakkında almak istedikleri birtakım disiplin kararlarına karşı bir nevi öç alma, cezalandırma amacını güttüklerini aşikâr olarak görürler.

Arkadaşlanm, bu kanun yalnız çok kişisel, hatta insanı bir an için kendi kişiliğinden uzaklaştıracak derecede fena hislerle dolduracak nedenlerle hazırlanmış olmakla kalmıyor, bir de apaçık ve aşikâr olarak Anayasanın çok belirgin 12 nci ve 122 nci maddesi gibi iki maddesini açıkça ihlâl teşebbüs ve tevessül ediyor. Yine bu kanunun zaten hizmetleri oldukça alt düzeyde ödenen ve şimdi bu kanunla yapılacak değişikliklerle Türk Mimar ve Mühendislerinin büsbütün himayesiz, meslekî dayanışmadan mahrum ve bu yüzden müesseriye gücünden yoksun kalacakları ve zaten biraz evvel de arz ettiğim gibi alt düzeyde ödenen hizmetlerine karşılık bu kanunla yapılan tahribin inzimamıyla büsbütün mesleklerini bırakmak ya da başka yerlerde icra etme olanaklarını arayacaklarını söylersek yine bir ruyi kabul görmeyeceğine eminiz; çünkü çok tecrübesirî görüldük.

Bir beyin göçü vaki oluyor Türkiye'de, bunların içinde en önemli iki unsur da mühendislerle doktorlardır. Siz bu kanunla beyin göçünü hızlandırmış olanaksınız; ama bu belki de uzaktan yakından, bilerek bilmeyerek birçok finans kapital miktarlarının ya da sanayi burjuvasının başka ülkelerden mühendis, mimar, teknik adam getirme istek ve arzularını doğrudan doğruya ifadeye kadir olamadığınız bir ortamda, dolaylı olarak bu kanunla sağlamak istediğinizi iddia edeceğiz.

NAHİT ALTAN — Şimdi kanunun gelişini daha çok misallerle arzede bilirim; ama bunun üzerinde uzun boylu durarak sizleri işgal etmek istemiyorum.

Bu kuruluşlar Anayasanın 122 nci maddesinde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. Bunlar Etibba Odaları, Barolar Birliği ve saire gibi hakları haiz kuruluşlar olmalıdır.

Biz AP Cumhuriyet Senatosu Grubu olarak, bugünkü geliş şekli ve tedvin edilmiş şekli itibariyle bu kanun teklifinin tam yanında değiliz. Değişiklik önermelerini verm'ek suretiyle bunları zamanı gelince belirteceğiz ve üzerinde konuşacağız.

Bir kere Barolar Birliğinin nasıl Anayasanın 122 nci maddesine paralel bir kuruluşu varsa, Etibba Odalarının nasıl Anayasanın 122 nci maddesine paralel bir kuruluşu varsa, Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Kanununda da aynı şeylerin getirilmesi, demokratik düzene uygun bir şekilde tedvin edilmesi ve bütün mühendis ve mimar arkadaşlarımızın mesleklerini icra için lâzım gelen bu kuruluşa meslekî derterine çare bulmak vesaire gibi haller dolayısıyla girmelerinin lüzumlu olduğuna kaniiz, bu konuyla ilgili önergemiz de bu mahiyettedir.

Siyasetle, uğraşp uğraşmamaları mevzuu ayrıdır. Arzettiğim sebeplerden dolayı, bu hususla ilgili görüşlerimiz maddenin müzakeresi sırasında arzedecektir.

Meselâ 32 nci maddenin (c) fıkrası hizmet karşılığı alınan ücretlerden bahsetmektedir.

Muhterem arkadaşlar, bir avukatın yaptığı hizmetten dolayı Baroya bir ücret vermesi bahis mevzu değildir. Bir doktorun aldığı ücretten dolayı Etibba Odasına herhangi bir para vermesi bahis mevzuu değildir.

Esasen «Bu hizmet nedir?» diye soracak olsak, buna da cevap vermek müşküldür; çünkü bir plan ve projenin yapımından sonra bu odaya götürülüp tasdik ettirilmesinin hiç bir hukukî; mesnedi ve müdafaa edilir tarafı yoktur.

FÎKRET GÜNDOĞAN — (istanbul) — Mühendis ve Mimar Odalan • bugüne kadar toplum yararının bulunduğu yerde bulunma gayretini gösterdiler. Mühendis ve Mimar Odalan toplumun dışı bağılıktan kurtulma savaşında vazife aldılar, Mühendis ve Mimar Odalan toplumun iç sömürüden kurtulmasını sağlayacak her teşebbüsün yanında bulundular. Mühendisve Mimar Odalan Türkiye'de yerli teknolojinin gelişmesini sağlayacak her türlü yabancı tasalluta mani olacak tedbirlerin yanında bulundular. Mühendis ve Mimar Odalan Türkiye'de arsa spekülasyonundan, soygunundan tutun da taa kişi istihdamına kadar her konuda ve sonunda gerçek toplum yararlarından başka hiç bir maksat ve gaye peşinde koşmadılar.

Bir takım kuruluşlarmış ki, kendim bilmeyen insanların meydana getirdiği... Ey rabbim, kendini bilmez insanlann bir kişisi de kendi başkanlan, o kurulda üye. Bu, kimi kime şikâyet oluyor onu bilemiyorum... Bilimsel işleri kimse yapamazmış da bunlar mı yaparmış diye küçümsemenin alemi varmıştı. Yalnız bu Odanın, bu memleket sorunlarına eğildiği sahalardan bir kaçını size arz edeceğim bakalım hangi kurum ne yapmış.

Ben, yine özel okullar konusunda yapılan en iyi araştırmanın bu Odalar tarafından yapıldığına şahit oldum ve bu araştırmanedeni ile aydınlanmış zihinler, oluşmuş kamuoyu sonucundadır ki, özel okulların Türk eğitiminde nasıl bir fena işleyen bir yara .kangren olmuş bir eğitim düzeni bulunduğunu yine onların araştırmalannndan öğrendim ve bizim öğrenmemizle yetinmedim, yahut da bize öğretmekle kalmadılar Anayasa Mahkemesi dahi bu görüş ve anlayışı kabul etti.

Dahası..; Arsa spekülasyonu ve arsa-şehirleşme rezaletleri üzerine eğilen kurum bu oldu.

Keban Barajının gecikme sebeplerini ortaya koyan müessese budur. Büyük resmi bir yalanın ortasına iğneyi batırıpta balonu söndüren ve bugün Türkiye'de barajlar krallıklan ile geçinmek isteyenler Türkiyeye'nin her türlü meselesini dünyada eşi görülmemiş büyük dahalar gibi halletme iddiasında bulunanların Keban Barajı gibi 1967-68 lerde hitama ermesi gereken bir barajın halâ daha >nasıl sürünceme içinde kaldığını ortaya koyabilen tek bilimsel teknik yapan kuruluş Türkiye'de Mühendis ve Mimar Odalan Birliği idi. Bunlan da okudum ve gördüm.

Motor sanayii hakkındaki araştırmayı Mühendis ve Mimar Odalan yaptı, hava kirlenmesi konusunda en güzel araştırmayı bu odalar yaptı. Bütün bunların hiç birisi soygun düzeninin devamına müsaade etmeyecek bilimsel verileri getirdikleri içindir ki Adalet Partisi memnun olmadı.

AP GRUBU ADINA NAHÎT ALTAN (Çanakkale) — Şimdi, meselâ Mimarlar Odası 17 nci dönem Çalışma Raporundan bazı pasajlara gelelim : Ne diyor; «Yö-

netim kurulumuzun göreve başladığı günler... Gerici, işbirlikçi bir iktidarın toplumu...»

FAKÎH ÖZLEN (Konya) — Barolar Birliği Başkanı rahat rahat beyanat veriyor.

NAHÎT ALTAN (Devamla) — Bendeniz ne dedim, hafızalarınızı tazelemek istemiyorum, fazla konuşmak istemiyorum, kanunun geliş sebebi budur, zamana-zemine-ihtiyaçlara cevap verecek kanunlar çıkarmak veya mevcut kanunlarda değişiklik yapmak mecburiyetindeyiz dedim, bu kanun bunun için gelmiştir dedim. Arkadaşım «Yuvarlak laflardan bahsettin» dediler. Misâl veriyoruz, isterlerse daha çok misâl veririz, ama Yüce Senatoyu işgal etmek, bunu bir parti meselesi de yapmak istemiyoruz; bir memleket meselesidir, bir anlayışın karşısında ne şekilde hareket etmemiz, ne gibi tedbirler almamız lâzım geldiği hususunun münakaşa edilmesi meselesidir, amma buraya hangi kanun gelirse gelsin adet olduğu veçhile muhterem arkadaşımız çıkar, evvelâ toprak reformundan, arsa spekülasyonundan, sömürücülükten, vurgundan ve buna mümasil yine kendi alışkanlarıyla meydana gelen bir ideolojik görüşün açıkça belirtisini verirler ve her zaman her yeri bir seçim mıntıkası addederek, her vesileyle Türkiye'de 1950'den bu yana her an seçim varmış gibi bir havanın yaratılması gayreti içinde bulunurlar.

Müzakeremizi, geliş sebebi üzerine değil, tedvin şekline inhisar ettirirsek daha salim bir yola vararız, diğer konuşmacı arkadaşlarımızın da bu noktaya temas edeceklerini bildiğim için, böyle bir önerge vereceğiz haberiniz olsun, Adalet Partisi sizin ileri gördüğünüz görüşte değil ve metindeki görüşü aynen savunmuyor.

SELAHATTİN BABÜROĞLU — Yasalara saygı istiyorsak, onlara değerlilik, süreklilik, kazandırmak istiyorsak, yasalann rahat ve pürüzsüz uygulanmasını sağlamak gereğine inanıyorsak, bu tasarıyı da serinkanlı ve objektif ölçüler içerisinde geçirmemiz ve zaman harcayarak görüşmemiz gerekir. Ancak, ben bu tasarının herhangi bir değişiklik önergesiyle düzeltileceğine de tam ölçüde kani değilim. O bakımdan bu tasarının Yüce Senato'ca reddedilmesini ve gelecek seçimler sonunda gelecek iktidarlar tarafından tasarının daha serinkanlı hazırlanmasını önereceğim kürsüden ayrılırken.

BAŞKAN — Bu tasan değil, teklif efendim.

SELAHATTİN BABÜROĞLU (Devamla) — Bu teklif, basan ile çalışan odalardan bazıları derhal, bazıları zaman içinde ortadan kaldıracaktır, örneğin, Orman ve Ziraat Mühendisleri Odaları faaliyetlerini belki de hemen tatil etmek durumunda kalacaklardır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu devletleri, teknik görevleriyle hizmette olan personelleriyle aramızdaki seviye farkını açarsak, ki bu odalar bu dengeyi kurma doğrultusunda çalışan odalardır. O zaman birgün Türk mühendislerinin Ortak Pazar ülkeleri mühendisleri yanında (Tanrı göstermesin) ırgat durumuna düşmeleri gibi, teknikte ırgat durumuna düşmeleri gibi son derece kötü bir sonuca da gidilebilir.

Eğer, kanunların suç saydığı şeyleri yapmışlarsa, o günkü kolluk kuvvetleri, o günkü içişleri Bakanlığı, o günkü Adalet Bakanlığı, o günkü savcılar nerede idi? Bunu takip etmiyeceğiz ve birçok o günkü ülkenin durumu düşünüldüğü zaman bu tür birçok hareketler olacak, bu birçok hareketlerden sadece önemli bir kuruluşu, 16 odayı içinde tutan bir kuruluşu cezalandıracağız ya da onların çalışmasına zarar verecek bir doğrultuya getireceğiz. Bu olamaz arkadaşlarım.

Türkiye caddelerinde yüksek dereceli, beş yargıç hariç, yüksek dereceli yargıçlar cübbeleriyle yürümek ihtiyacını duymuşlardır.

Değerli arkadaşlarım, odaların bazı temsilcilerinin demeçlerine de takılanlar oldu. Şimdi bazı temsilcilerin demeçlerinin savunucusu ben değilim. Ama daha- dün sayın Talû Hükümeti güven oyu almadan, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları Başkanları adeta güven oyu verircesine bir siyasî eylem içerisine girdiler. Birinci Erim Hükümetinin kendisine özgü nedenle istifası sonunda Sanayi odalarının ve Ticaret Odaları Başkanlarının Türk Radyolarını saatlerce işgal ederek savunmasız bir ekibi, ki biz savunmaya geçmemiştik, böyle bir ekip hakkında türlü türlü şeyler söylediler. Onlar politikada değildilerdi de bu arkadaşlarımızın odaların, az evvel sayın Al tan'm söyledikleri bazı görüşleri ifade etmeleri, Anayasa hakkında görüş söylemeleri, bazı kanunlar hakkında kendileriyle ilgili olan kısımları hakkında görüş söylemeleri bunlar ölçüsünde bir kusur mu sayılacak?

Mühendislik dalı sadece çizgiler çizen, birtakım rakamları toplayan, onu şekil haline getiren, proje masasının çizgi kısmına itilen bir dal değildir. Projenin fizibilite, sini, ekonomiye katkısını, projenin Türk ekonomisinin geleceğine getireceğini, götürüleceğini ve bunun ekonomik teoriler içersindeki yerini tartışacak, fikir söyleyecek dimağlardır, yerlerdir. Bunlar usta teknisyenler değil, mühendis teknisyenlerdir. Binaenaleyh, bu ölçüler içerisinde politikaya girmelerini yadırgamamak gerekir.

Dünyanın gerçekten bütün hür demokratik rejimlerinde bu tür örgütler vardır ve bu tür örgütlerin hepsi de üstelik politikaya girerler. Batı ülkelerinde ve Amerika'da bütün bu tür örgütler bizim düşündüğümüzden de fazla ki —Ben o kadarını önermiyorum.— politikaya girerler. Politikadan da fazla korkmamalıdır. Politika yapıp suç işliyorsa, kanunu varsa işletirsin, bu kanunu kaldırmakla olmaz.

Üçüncü Beş Yıllık Plânın teknik elemanlara yüklediği, büyük milyarları aşan yatırım hizmetlerine girecek bu teknik elemanlara moral bakımından çökertmemeyi, ücret bakımından yapacağımızı yaptık, daha fazla çökertmemek için hiç olmaz—"sa bu konuda basiretinizi ve önerime iltifatınızı şimdiye kadar .getirdiğim konulardan daha büyük önemle arz etmekteyim.

CÎHAT ALP AN — Kamu tüzel kişiliği ve kurumunu niteliğini haiz olan meslek kuruluşlarının teşkil edilmeleriyle yönetim ve işleyişleri, derneklerden farklı olarak ilgili meslek mensuplarının irade ve ihtiyarlarına bağlı değildir. Oda ve birlikle rekattılmak, vacibe ve mükellefiyetlerine uymak, özel, tüzel kişiliği haiz kuruluşlar da olduğu gibi ilgilerin iradeleri ve bu iradenin mahsulü sübjektif bir hukuki tasarruf olmayıp, kanun koyucunun kamu yararına bir iradesi, bir kaide tasarrufu veya bir şart tasarrufudur Ve mezkûr kuruluşların kanunlarında açıkça belirtildiği üzere, kendi mensupları için mecburidir. Bu mecburiyetin Anayasa ile çatışan bir yönüde yoktur. Çünkü, yürürlükteki 6235 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesinin kontrolundan geçmiş ve yalnız birliğin haysiyet divanım disiplin cezalarının son mercii olduğunu belirten hükmü iptal edilmiştir ve bunun dışında başka bir de işikliğe uğratılmamıştır.

Meslek kuruluşlarının, bu arada Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin kamu yararına bazı hizmet ve görevleri, üyeleri üzerinde kamu hukukundan doğan ve kamu kudretine dayanan bir-takım yetkileri vardır. Bu hizmet görev ve yetkiler, kanun, karar, kararname ve diğer mevzuat ile tayin ve tespit edilmiştir. Bu hususta uygulamaya ait en taze misaller son günlerin gazetelerinde tahmin edi-

yorum malumunuz olmuştur. Resmî gazetenin 28 Nisan tarihli ve 14520 sayılı nüshasında, İnşaat, Makina, Elektrik Mühendisleri ve Mimar Odası Proje ve Teknik Uygulama Sorumluluğu Yönetmeliği yayınlanmıştır ve bunu takibinde Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimar Odası Yönetim Kurulları önemli duyuru başlığı altında şu metni basına vermişlerdir : «28 Nisan 1973 gün ve 14520 sayılı Resmî gazetede yayınlanıp yürürlüğe giren yönetmelikle Türkiye'deki bütün yapıların mimari, statik, elektrik, sıhhi ve kalorifer tesisat projelerini yapacak ve teknik uygulama sorumluluğu yüklenecek bütün üyelerimizin, ruhsat mercilerine başvurmadan önce projelerini odalarımıza vize ettirmeleri ve teknik uygulama sorumluluğu için belge almaları zorunlu kılınmıştır. İlgili üyelerin Odalarımızdan gerekli bilgi ve dokümanları istemesi rica olunur.» Ve bunun yapılmaması son yayınlanan yönetmelikte kanuna dayanan bir cezaî müeyyideye de bağlanmıştır.

FAİK ATAYURT — Gerçekten Türk Mühendis ve Mimar Odaları ve bunların teşkil ettikleri birlikler kuruluşlarından bu yana kanunların öngördüğü şekil ve esaslara uygun olarak pekçok faydalı hizmet ve faaliyetlerde bulunmuşlardır. Ancak, zaman zaman bazı odaların yönetim kurullarının teşekkül tarzlarının bir icabı olarak mahdut sayıda da olsa bazı yönetim kurulları kendi kişisel görüş ve düşüncelerini sanki mensubu oldukları odanın tüm görüşleriymiş gibi kamuoyuna da yansıttıkları belli olmaktadır. Bununla beraber 17 oda'dan pek azının nadiren bu şekil tutum ve davranışlara geçmiş olmaları bu müesseselerin heyeti umumiyesinin kınanmasını icap ettirecek bir davranış olmaktan uzaktadır.

Birçok odaların kanunî statülerinde zaruri ve mecburi bulunan bu üyelik durumunu münhasıran şimdi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinde ihtiyari bırakılıp, diğer odalarda kendi statülerinde aynen muhafaza edilmiş bulunması hukuka ve Anayasamızın öngörmüş bulunduğu eşitlik ve genellik prensiplerine aykırı düşmekte ve hukukun bu esaslı prensiplerini ihlâl eder mahiyette bulunmaktadır.

OSMAN SALİHOĞLU — Ticaret odalarını bununla nasıl karıştırıyorlar ben bunu anlamıyorum. Ticaret odası tamamen özel sektördür, tamamen özel bir kuruluştur.

Değerli arkadaşlarım, kanunun müddeti bitmektedir. Bugün bu kanun buradan çıkmazsa ki, bunu da maalesef özür dileyerek söylüyorum, çok hayımane şekilde işte Komisyon Başkanı bunu böyle yapıyor, işte bilmem ne reformu kanununda olduğu gibi buda böyle olacak şekilde üye arkadaşlarımızdan aleyhimizde konuşanlar olmuştur. Oysaki, eğer Salihoglu'nun öyle bir maksadı olsa idi kanun Komisyondan çıktığı anda ben bu Parlatmentonun 8 senelik üyesiyim bunun yollarım bilmiyorum değilim, gelir burada öncelik, ivedilik önergesini verirdim ve dediğimiz şekilde de çıkartırdık. Ondan da şüpheniz olmasın.

İHSAN TOPALOĞLU (Giresun) — Size bir misal vereceğim : Meselâ, evvelki gün öğrendim, Makina mühendisleri Odasında Alman uyruklu 7 yıllık bir tekstil mühendisine 74.000 lira aylık verilmektedir;bu teklif gelmiştir, özel kesimde çalıştırılmak istenmektedir. Devlet kesiminde aynı tecrübedeki bir Türk mühendisinin aldığı para da 2.000 liradır.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Aziz' arkadaşlarım, şimdi resmi bir mimar ve mühendisi ele alalım. Bu adama biz zorla odaya üye olma imkânını vereceğiz; ama bir doktor gibi, bir veteriner gibi bu arkadaşımızı da özel bir inşaatın plan ve projesini yapma imkânını vermeyeceğiz. Hani ya eşitlik- Hekim mükemmel muayeneha-

ne yapar çalışır resmi tabip muayenehanesi vardır. Veterinerin de muayenehanesi vardır. O elbette odaya mecburdur üye olmaya, ama ben şimdi resmi bir mühendis ve mimarı sülük gibi teşekküle emdireceğim, ama o teşekkülden bu memura aslı bir pay da verilmeyecek, işte sömürü düzen bu. Eğer bu ise bunun bir hal çaresine bakalım. O zaman mümkünse bu arkadaşlara da plan ve proje yapma imkanlarını sağlayalım. Birincisi bu.

Bütün telaş aıdat ve hizmet meselesi değil mide meselesi. Çünkü serbest bir meslek sahibi projesini belediyeye vermeden önce evvelâ gidecek, eğer asansörlü, kaloriferli ve betonarme bir inşaat ise Mühendisler Birliğine girecek demir ve statik durumundan dolayı tastik ettirecek; ama bunun statik durumu, hesabı, kitabı doğru mu? Doğru ise o zaman niye bu binalar çürük çürük yapılıyor? Niye bu odalar birliği dur bakalım arkadaş sen bunu yapıyorsun; ama sen müteahhitten yanaşın, halkın sıhhatından yana değilsin. Bunun hesabı, kitabı yanlıştır, demiri, çimentosu, kumu noksandır deyip hesabı kitabı tetkik ediyor mu? Yok. Gel para, Tastik edip gidiyor, vize ediyor. Ondan sonra neresi lâzım? Mimarlar Odası da plan doğru mu değil mi diye tetkik etmeden ver parayı diyor. Asansör işinde geliyor elektrik kısmı bakıyor, kalorifer var ise Makine Mühendisleri Odası bakıyor; ama bunların halkın sıhhati ile uygun olup olmadığı maalesef tetkik edilmiyor, etüd edilmiyor. Eğer etüd ediliyor ise binaların çökmemesi lâzım. Binalar çöküyor. Ben bir vatandaş olarak bir bina alıyorum iki gün sonra bina çöküp içinde ölüyorum. Hani benim Anayasaya göre yaşama teminatım?

SELAHATTİN BABÜROĞLU (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Hasta da ölüyor.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (Devamla) — Hasta ölür... O zaman Hazretî İsa kuvvetinde bir insan olması lâzım ki ölüleri diriltme imkanını bulalım. Yahutta Hazretî İsa'nın bir sözü vardır. «Felçli bir kişi 18 seneden beri yatalaktır. Ya İsa beni niye iyi etmiyorsun, sen ölüleri ayağa kaldırıyorsun, beni niye iyi etmiyorsun, ben ki nefes alıyorum diyor». Hazreti İsa diyor ki, benim seni iyi edeceğim inancın var mı diyor. Var efendim diyor. Tut öyle ise elimden yürü diyor. O senelerce perişan hasta kalkıp yürüyor. Bu İslâm dininde mevcuttur, inanmaktır. Hekime inanan kurtulur; ama hekime inanmayankurtulmaz. Bunun hekimle alakası yok, bunun inanmakla da alakası yok. Küçük bir zelzele de bütün binalar yıkılıyor. Niye yıkılıyor?

MEHMET NURİ ADEMOĞLU (Adana) — Çimento, demir hırsızlığı desene.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (Devamla) — Millet Meclisinin kabul ettiği ek madde ile mukayese ettiğimiz zamanda Millet Meclisinin kabul etmiş olduğu kısımda hiç bir şekil ve suretle siyasetle uğraşamaz. Bu hüküm yerindedir. Çünkü Odalar Birliği daima siyasetle uğraşmıştır. Daima politika yapılmıştır, İstanbul Boğaz Köprüsü yapılacaktır, İstanbul Boğaz Köprüsünün statik hesabının hatalı olacağını yerine bize bir fikir açacağını, İstanbul Boğaz köprüsüne ne lüzum vardır, benim köyüme su elektrik lâzımdır diyor. O da lâzımdır, ama İstanbul Boğaz köprüsünün finansmanının nereden geldiğini bilmiyor. Çünkü hizmet etmeye, hizmete inanmamış bir teşekkül.

Netice itibariyle inşallah bu odalar birliği kendi teşekkülüne, dolayısıyla memlekete hayırlı uğur getirir düşüncesi ile teşekkür ederim.

LÜTFİ BILGEN (İçel) — Eğer bir teşekkül kuvvetli olacaksa, kuvvetli kılınacaksa bunun yapılması lâzımdır. Ama bölünüp de sesi kısılacaksa, veya dili kesilecekse bu kanunun geçmesi lâzımdır. Sanıyorum maksat da budur. Zaten iki se-

nedenberi birçok odaların olduğu gibi mühendis ve mimarların da sesleri kısılmıştır. Üşütmüşlerdir boğazlarını. Şimdi bu kanunla tüm kesmek, felç etmek istiyoruz.

SELAHATTİN BABÜROĞLU — Bir arkadaşımız maalesef Komisyon Başkanı olan arkadaşımız 500 kadar telefonla bu yasanın bu biçimde değişiklikle çıkması yolunda haberler aldığını söylediler. Bu türlü telefonlara iltifat edeceklerine, bundan 15-20 yahut bir ay evvel Odalar bütün genel kurul toplantılarını yaptılar. Odalarda bu tür teklifleri olan arkadaşlarımız, telefon gibi iki kişi arasında kalabilen, mektup gibi kimin tarafından yazıldığı bilinmeyen belge yerine. Hükümet komserinin önünde yapılan genel kurul toplantılarında bu fikirlerini söylerlerdi ki, bu fikirler söylenmemiştir. Sayın Başkanın bunu düzeltmesini ve Komisyon Başkanının telefonlara değil, bu Odalardaki resmî ve genel kuruldaki görüşlere iltifat etmesini dilerim.

BAŞKAN — Sayın Öztürkçine, buyurunuz.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Kanunun çabuk çıkması için vaz geçtim.

"İSKENDER CENAP EGE (Aydın) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımız; Müzakerisini yapmakta bulunduğumuz bir kanun teklifinin tümü üzerinde konuşmalar bittiği halde 1 inci maddenin müzakeresinde müzakere tarzımız adeta yin'e tümü üzerindeymiş gibi bir havanın içerisine giriyor. Bu tarzdaki konuşmalarla da madde üzerinde gerekli konuşmaya ve fikirler beyan etmeye ve bunları kısa zaman içerisine sığdırmaya imkan olamıyor.

«NAHİT ALTAN — Biz bütün Türkiye'de bu gibi kuruluşların ve hatta hep beraber çıkarmış olduğumuz Dernekler Kanununa göre kurulan derneklere siyasetle alâkalarının kesilmesine taraftarız.

Siyaset, kendine siyasî haklar tanınan müesseselerde ve kuruluşlarda olmalıdır. Siyaseti bütün vatan sathına yaymak ve her dernekte kutsî amaçlarla kurulmuş derneklere ve kuruluşlara varıncaya kadar siyaseti sokmak memlekette fayda getirmez, zarar getirir.

NEJAT SARLICALI (Balıkesir) — Sayın Başkan, muhterem üyeler; Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunu bir gün fasıla ile iki gün uzun müddet meşgul eden kanun teklifi şu sırada sonuçlanmıştır.

Bütün üyelerin dikkat nazarından kaçmamış olacak ki bu teklif hazırlanışı ile Millet Meclisi Komisyonundaki görüşülmesiyle Millet Meclisi Genel Kurulunda aldığı şekilde, üstelik o yetmiyormuş gibi, Cumhuriyet Senatosu komisyonundaki büründüğü tarz ve nihayet Heyeti Umumiyesinde aldığı son şekil ile perişan bir teklif halinde gelip geçmiştir

Komisyon, Genel Kurulda yapılan her teklifi ve genellikle AP kanadından gelen ve o kanattan yürütüldüğü beli olan tarzdaki her takriri kabul etmiştir. Heyeti Umumiyenin takdirine terketmiş, komisyonda kabul edilen ana prensibi müdafaa etmek için bir gayretin içerisine bile girmemiştir. Bu takdirde komisyona düşecek en önemli görev vazifesinden kısa zamanda istifa etmek olmalıydı. Amma, ne çare ki, o de nehrin akışına uymuş ve bu teklifin gözleri önünde değiştirile değiştirile bu hale gelmesine göz yummuştur.

BAŞKAN — Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİNİN

ASİSTAN İHTİYACI

T. C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MAKİNA ELEKTRİK FAKÜLTESİ
DEKANLIĞI

Sayı : 570

Trabzon 20.6.1973

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞINA
İhlamur Sokak No : 10/1 Yenişehir/Ankara

Fakültemiz Elektrik Bölümüne olan asistan ihtiyacımızın karşılanması amacıyla Sayın Kurumunuza da göndermiş olduğumuz ilânların «Elektrik Mühendisliği» derginizde yayınlanması hususunda göstermiş olduğunuz kıymetli ilgi ve yardımlarınıza müteşekkirimiz.

Ancak bu güne kadar yaptığımız bir çok ilânlara rağmen -kursülerimizde münhal bulunan asistan kadrolarını halen kapatmamış bulunmaktayız.

Talep ettiğimiz asistanlar, normal asistanlık yönetmeliği uyanca imtihanları yapıldıktan sonra ilgili kursülerine atanacaklardır. Bu asistanlara, bekâr olanlara bekârlar kısmından, evli olanlara evliler kısmından kaloriferli lojmanlar verilecek ve ayrıca bekletilmeden yetişmeleri için yabancı ülkelere gönderilmeleri sağlanacaktır. Yeni mezun bir asistana tazminat, mahrumiyet dahil net 2200 TL. sı verilmektedir. Yeni personel kanunu uygulandığında bu miktarın % 50 artması beklenmektedir.

Bu yılda ihtiyacımız olan asistanların kursülerini belirtir liste ilişikte sunulmuştur. Bu talebimizin de kıymetli Kurumunuz aracılığıyla ve derginiz vasıtasıyla Sayın üyelerinize duyurulmasını irca eder, bu vesile ile saygılarımı sunarım.

' Eki: 1 adet liste

Prof. Dr. Y. Müh. Halis Duman
DEKAN

ELEKTRİK BÖLÜMÜ ASİSTAN İHTİYACI LİSTESİDİR

Kürsü adı:

1. Elektrik ölçme
2. Genel Elektroteknik
3. Teorik Elektroteknik (Alan teorisi, misyon hatları Modern Fizik)
4. Elektrik Makinaları
5. Elektrikle tahrik
6. Elektrik Tesisleri
7. Enerji nakli
8. Aydınlatma
9. Telekomünikasyon Tekniği ve Trans-
10. Yüksek Frekans Tekniği
11. Devreler Teorisi
12. Elektronik ve Endüstriyel Elektronik
13. Otomatik Kontrol
14. Yüksek Gerilim Tekniği